

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13224,Marzenia-z-betonu-Codziennosc-w-latach-siedemdziesiatych-na-Gornym-Slasku.html>
2019-09-20, 16:13

Marzenia z betonu. Codziennosc w latach siedemdziesiatych na Gornym Slasku

Robert Ciupa, Bogusław Tracz,
Marzenia z betonu. Codziennosc w latach siedemdziesiatych na Gornym Slasku, Katowice 2014, 220 s.

Chyba nie ma w dziejach PRLokresu bardziej gloryfikowanego i obrosłego mitami, niż dekada latsiedemdziesiatych. Nawet dziś, ćwierć wieku po upadku komunizmu, wielu wciąż zsentymentem wspomina okres, kiedy na stanowisku przywódcy partii komunistycznej zasiadał Edward Gierek, a PZPR w województwie katowickim przewodził Zdzisław Grudzień. Najnowszy album, którego wydawcą jest Instytut Pamięci Narodowej – Oddział w Katowicach, jest autorską próbą zmierzenia się z rzeczywistością lat siedemdziesiątym na obszarze najbardziej uprzemysłowanej i zurbanizowanej części dawnego województwa katowickiego. Intencją autorów było zaprezentowanie możliwie różnorodnej gamy problemów i zagadnień, które składały się na szeroko pojmowaną codzienność.

Nowoczesny skład i szata graficzna książki to zasługa dr Zofii Oslislo-Piekarskiej z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. W albumie wykorzystano fotografie i materiały graficzne ze zbiorów: Archiwum Dziennika Zachodniego, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Fundacji im. Zofii Rydet, Muzeum Miasta Mysłowice, Muzeum w Gliwicach, Muzeum w Tarnowskich Górach, Ośrodka Karta, Polskiej Agencji Fotografów Forum, Muzeum Miejskiego w Zabrze oraz Jana Morka. Większości z nich była prezentowana od 30 listopada 2012 do 18 maja 2013 r. w Muzeum w Gliwicach na wystawie pt. „Marzenia (z) betonu”, przygotowanej wspólnie przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach i Muzeum w Gliwicach. Jej autorami byli również Robert Ciupa i Bogusław Tracz. Publikacja przynosi wiele, dotychczas nieprezentowanych lub przez lata zapomnianych fotografii, które przenoszą czytelnika w czasy, kiedy Polska zmierzała w stronę „socjalistycznego państwa dobrobytu”, co zakończyło się największym i najdłuższym kryzysem społeczno-gospodarczym w powojennym półwieczu. Prawie każde zdjęcie zostało opatrzone cytatem ze źródeł lub z prasy codziennej z epoki. Fotografie pogrupowano w dwadzieścia pięć bloków tematycznych, a każdy z nich poprzedzono stosownym komentarzem. Wielbiciele filmów Barei i rzeczywistości PRL rozumianej jako „najweselszy barak w obozie” będą jednak zawiedzeni. Album nie tylko bezwzględnie obnaża absurdy tamtych czasów, ale również bezlitośnie przybliża nieludzkie oblicze codzienności w państwie tzw. realnego socjalizmu, często pomijane w tego rodzaju publikacjach.

SPIS TREŚCI

Wstęp
Ucz się i Pracuj
Ludzie z węgla
Próba wiary
Być kobietą
Własne „M”
Wszystko dla domu
„Okno na świat”
Jak z żurnala
Szynka z Coca-Colą
Czar pełnych półek
Na straganie
Smacznego?
Z kieliszka, kufła i z butelki
Oranżada i krupnioki
Karuzela wrażeń
Samochód dla każdego
Czas wolny
Sport
Stawka
Środowisko (nie)naturalne
Nowa, świecka tradycja
„Naród z Partią, Partia z Narodem”
W czynie
„Przejściowe” trudności
Koniec złudzeń

Gdzie kupić publikacje:

[KsięgarnieKsięgarnia internetowaOddziały IPN Sprzedaż wysyłkowaDostępność Biuletynu
IPN w placówkach Poczty Polskiej](#)